EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 16.6.2025
COM(2025) 290 final

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE RAAD, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ EN HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

Staat van het digitale decennium 2025: Blijven bouwen aan de soevereiniteit en de digitale toekomst van de EU

{SWD(2025) 290 final} - {SWD(2025) 291 final} - {SWD(2025) 292 final} - {SWD(2025) 293 final} - {SWD(2025) 294 final} - {SWD(2025) 295 final}

European Commission

Staat van het digitale decennium 2025:

Blijven bouwen aan de soevereiniteit en de digitale toekomst van de EU

1. Inleiding

De **digitale transformatie van de EU** fungeert als centrale aanjager om ervoor te zorgen dat Europa concurrerend en weerbaar blijft, zijn buitensporige afhankelijkheid vermindert en zijn technologische soevereiniteit vergroot, waarbij tegelijkertijd de strategische autonomie wordt versterkt[1]. Daartoe heeft het in 2021 vastgestelde beleidsprogramma voor het digitale decennium (DDPP)[2] de EU voorzien van een gestructureerd, strategisch en juridisch bindend governancekader dat haar in staat stelt het hoofd te bieden aan een steeds volatieler geopolitiek, economisch en technologisch landschap. Met dit programma laat de EU zien dat zij vastbesloten is zich in te zetten voor **doortastende langetermijnmaatregelen, waarmee zij haar visie op een digitaal getransformeerd Europa kracht bijzet**.

In het licht van de huidige geopolitieke uitdagingen is het DDPP belangrijker dan ooit. Het versterken van de technologische soevereiniteit en weerbaarheid van Europa is van cruciaal belang om strategische belangen te beschermen en het mondiale leiderschap en concurrentievermogen van de EU te versterken. Het DDPP speelt in dit verband een cruciale rol door de coördinatie tussen de lidstaten te bevorderen, hun inspanningen op elkaar af te stemmen en tegemoet te komen aan de dringende behoefte aan een versnelde digitale transformatie.

In het kader van het digitale decennium stelt de EU digitale doelstellingen en streefcijfers vast en monitort zij deze, stemt zij initiatieven op elkaar af via de nationale stappenplannen en bevordert zij gezamenlijke investeringen. Met dit programma laat de EU zien dat zij vastbesloten is zich in te zetten voor **doortastende langetermijnmaatregelen, waarmee zij haar visie op een digitaal getransformeerd Europa kracht bijzet**. Voorts bevordert het digitale decennium de **samenwerking** op EU-, lidstaat-, regionaal en stedelijk niveau, versnelt het de digitale transformatie en ondersteunt het de uitvoering van het kompas voor concurrentievermogen[3]. Door een breder, geïntegreerd perspectief te hanteren, verbindt het digitale decennium concurrentievermogen, soevereiniteit, duurzaamheid en democratische waarden. Benadrukt wordt dat de **digitale transformatie niet alleen een kwestie is van het stimuleren van innovatie en groei, maar ook van het bevorderen van de belangrijkste strategische activa ten behoeve van de soevereiniteit, stabiliteit en mondiale invloed van Europa**, zoals geïllustreerd in figuur 1.

In deze mededeling wordt de **staat van het digitale decennium 2025** beschreven en worden desbetreffende ontwikkelingen op het gebied van digitaal beleid en de voortgang van de digitale transformatie van de EU sinds het laatste verslag, dat in 2024 is gepubliceerd, onderzocht. De mededeling legt ook de basis voor de herziening van het DDPP in 2026, met mogelijke wijzigingen in de streefcijfers, doelstellingen en governance in het licht van ontwikkelingen op het gebied van technologie en EU-beleid.

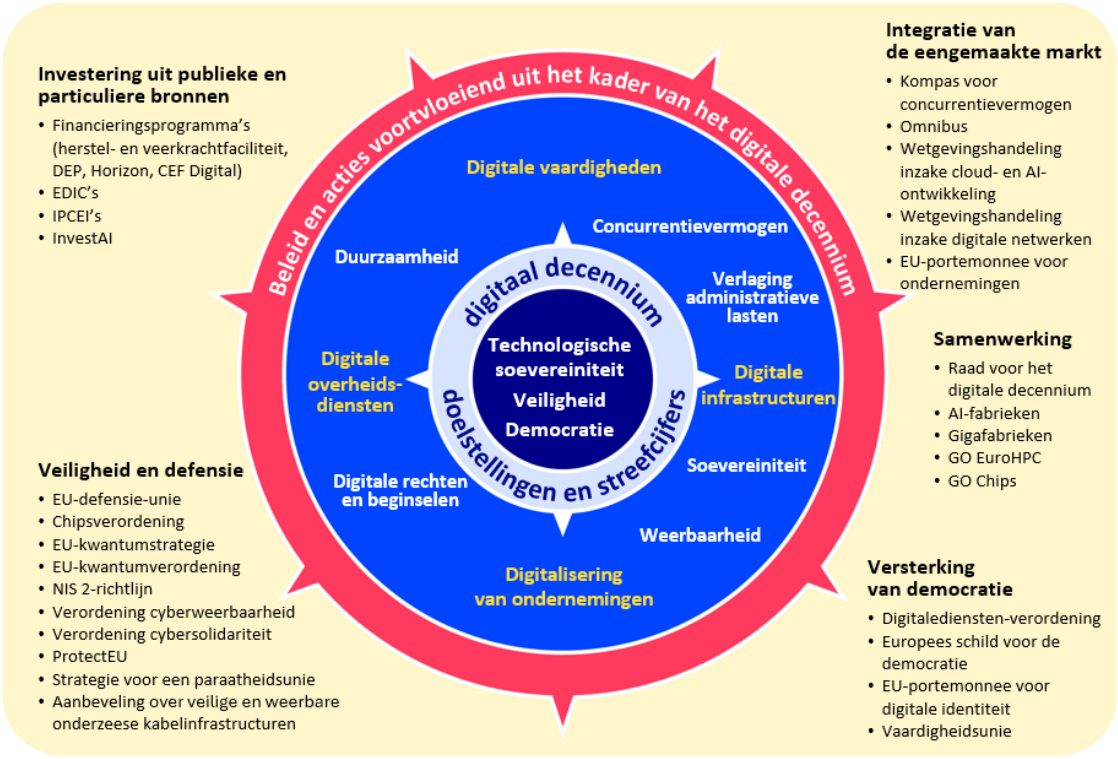
Meer gedetailleerde analyses, waaronder aanbevelingen op EU-niveau, worden gepresenteerd in de bijlagen bij de mededeling en in overige hulpdocumenten, met name werkdocumenten van de diensten van de Commissie, de Eurobarometer en onderzoeken[4] die samen het **samen het verslag over de staat van het digitale decennium 2025 vormen**.

[1] Zie met name COM(2025) 30 final, "Het EU-kompas voor concurrentievermogen", en het Verslag over de uitvoering van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid — jaarverslag 2024.
[2] Besluit (EU) 2022/2481.
[3] Het EU-kompas voor concurrentievermogen (COM(2025) 30 final).
[4] Zie de volgende link: https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/2025-state-digital-decade-package

Deze mededeling gaat met name vergezeld van 28 bijlagen:

- **bijlage 1**, met een uitgebreide analyse van de vooruitgang die is geboekt bij de verwezenlijking van de doelstellingen en streefcijfers van het digitale decennium en horizontale aanbevelingen voor alle lidstaten;
- **bijlagen 2-28**, met samenvattingen van de analyses die voor elk van de 27 lidstaten zijn gemaakt, inclusief landspecifieke aanbevelingen.

Figuur 1: Het digitale decennium en de digitale prioriteiten van de EU.

Afwijzing van aansprakelijkheid: De in deze afbeelding afgebeelde beleidslijnen zijn bedoeld als representatieve voorbeelden en vormen geen uitputtende lijst van alle beleidsmaatregelen die de afgelopen jaren zijn vastgesteld.

2. Opvolging van de algemene voortgang van het digitale decennium van de EU

a. 2025: een beslissend jaar voor de toekomst van de EU

In 2025 **wint de wereldwijde revolutie op het gebied van artificiële intelligentie (AI) aan kracht met doorbraken** op het gebied van fundamentele technologieën, als gevolg waarvan de innovatiegrenzen opnieuw vorm is gegeven, het concurrentievermogen is geherdefinieerd en het dagelijks leven van mensen verandert. Werknemers gebruiken nu AI-instrumenten — van assistenten op de fabrieksvloer in de maakindustrie tot de ontwikkeling van AI-software voor gebruik op kantoor — om hun productiviteit te verhogen door taken te stroomlijnen en de besluitvorming te ondersteunen. Ondertussen worden autonome wagenparken opgeschaald, met name in de Verenigde Staten en Azië, waar zelfrijdende taxi's en bezorgdiensten nieuwe normen stellen wat betreft stedelijke mobiliteit en economische efficiëntie. Bovendien zorgt AI voor een revolutie in de gezondheidszorg, die hiermee doeltreffender, toegankelijker en economisch duurzamer wordt. AI betekent ook grote veranderingen voor de groene transitie, door milieumonitoring in realtime mogelijk te maken, de circulaire economie te ondersteunen, industriële processen te stroomlijnen en slimmer beheer van hulpbronnen in

sectoren zoals water, energie, vervoer en landbouw te ondersteunen. Bij al deze snelle stappen voorwaarts, is het belangrijk om zich af te vragen hoe door middel van doeltreffend beleid en democratisch bestuur de kracht van AI kan worden benutten om **maatschappelijke vooruitgang** te bevorderen — waarbij brede welvaart, inclusieve groei en het algemeen belang worden bevorderd[5].

De totstandbrenging van leiderschap van de EU en de positionering van Europa als een waar AI-continent is een topprioriteit, waarvoor een uitgebreide reeks activa, vermogens en infrastructuur nodig is — van geavanceerde vaardigheden tot robuuste ethische kaders — zoals geïllustreerd in figuur 2. Het gaat hierbij met name om zeer efficiënte digitale infrastructuur — van connectiviteit tot kwantumcomputing — om de huidige sterke toename van AI-innovatie te kunnen ondersteunen. **Een belangrijke impuls wat betreft rekenkracht, gegevensopslag en snelle, veilige low-latencyverbindingen**, is ook essentieel om basismodellen te trainen en verticaal geïntegreerde AI-toepassingen te ontwikkelen.

Figuur 2: De zeven pijlers om AI-leider te worden en de rol van het digitale decennium.

Deze fundamentele technologieën zijn cruciaal voor defensie en cyberbeveiliging, en maken data-analyse in realtime, situationeel bewustzijn op het slagveld, autonome besluitvorming, cryptoanalyse, veilige communicatie en cyberbeveiligingsoplossingen van de volgende generatie mogelijk.

Dit heeft een spin-offwaarde, aangezien **10 % van de defensie-uitgaven van de EU naar verwachting zal worden doorgesluisd naar Europese deep tech**, met mogelijk een jaarlijks markteffect ter waarde van 245 miljard EUR, als krachtige katalysator voor innovatie en industriële vernieuwing[6]. **Ondertussen zorgen de geopolitieke verschuivingen ervoor dat de afhankelijkheid van de EU van de digitale toeleveringsketen strategische kwetsbaarheden met zich meebrengt.** Aangezien toeleveringsketens steeds meer als wapen worden ingezet doordat er te veel wordt vertrouwd op leveranciers met een hoog risico of beperkingen en heffingen, **is de technologische soevereiniteit hoger op de agenda van de EU komen te staan** en is er behoefte aan een meer gecoördineerd industriebeleid, nauwere publiek-private partnerschappen en gerichte investeringen, met als doel de EU niet alleen te positioneren als een passieve consument van mondiale technologie, maar als een proactieve, concurrerende kracht, waarbij de aandacht primair ligt bij de digitale en industriële transformatie. Buitensporige **afhankelijkheid van buitenlandse entiteiten legt ook de weerbaarheid van het financiële stelsel van de EU bloot**, onder meer op kritieke gebieden zoals betalingssystemen en cryptoactiva, die steeds kwetsbaarder worden voor externe invloeden en verstoringen, soms

[5] Daron Acemoglu en Simon Johnson, “Power and Progress: Our Thousand-Year Struggle Over Technology and Prosperity”, (2023).
[6] Dealroom.co, “The 2025 European deep tech report” (Het Europese deeptech-verslag 2025), maart 2025.

buiten het bereik van Europese regelgeving. Het vooruitzicht van een **digitale euro** wordt een hoeksteen van de Europese strategie voor digitale financiering en economische veiligheid, waardoor het financiële ecosysteem, de innovatiecapaciteit en de strategische autonomie van Europa worden versterkt.

De toenemende **complexiteit van de bedreigingen** waarmee wij worden geconfronteerd, waaronder desinformatie, cyberaanvallen, deepfakes en algoritmische manipulatie, vereist **wijdverbreide digitale geletterdheid en geschoolde ICT-specialisten**. Deze bedreigingen, waarvan de creatie en verspreiding worden versterkt door AI en onlineplatforms, hebben ook het potentieel om **verkiezingsresultaten te verstoren, de maatschappelijke polarisatie te verdiepen, het vertrouwen van het publiek in democratische instellingen uit te hollen en kritieke infrastructuur in gevaar te brengen**. Zij vormen ook een uitdaging voor de rechtsstaat door de integriteit van democratische processen te ondermijnen, de institutionele verantwoordingsplicht te verzwakken en de handhaving van wettelijke normen online te verstoren, met name wanneer schadelijke of illegale inhoud zich ongecontroleerd over platforms verspreidt. De complexe gebruikspatronen van algoritmen en digitale instrumenten, zoals onlineplatforms, en de impact ervan op de veiligheid en het welzijn van kinderen, leveren extra risico's op[7]. Als hier geen controle op is, zouden deze onlinedreigingen de fundamenten van de democratie in gevaar kunnen brengen door de rechtsstaat te ondermijnen en het empirisch onderbouwde publieke debat en de beleidsvorming te verstoren.

Eurobarometer over het digitale decennium 2025*[8]*:

*— Een aanzienlijke meerderheid van de Europese burgers (88 %) is van mening dat de **bestrijding van nepnieuws** en online-desinformatie een prioriteit moet zijn;*

*— **Negen op de tien** vindt het **beschermen van kinderen online** een urgent punt van zorg;*

*— Drie van de vier Europeanen zijn van mening dat de digitalisering van de alledaagse dienstverlening hun leven gemakkelijker maakt. Omgekeerd wijst dit er echter nog steeds op dat ongeveer **100 miljoen mensen vinden dat het hun leven ingewikkelder maakt**;*

*— 85 % van de respondenten vindt het belangrijk dat overheden ervoor zorgen dat Europese bedrijven kunnen groeien en **"Europese kampioenen"** kunnen worden die wereldwijd kunnen concurreren, terwijl 89 % evenzeer gelooft in het **belang van meer onderzoek en innovatie voor veiligere en sterkere digitale technologieën**.*

De gebeurtenissen in 2025 benadrukken dat Europa dringend moet innoveren, concurreren en groeien en tegelijkertijd meer verantwoordelijkheid moet nemen voor zijn strategische autonomie, weerbaarheid, veiligheid en defensie, en zijn eigen soevereine technologieën moet ontwikkelen, niet alleen om te kunnen blijven concurreren, maar ook omdat het een strategische noodzaak is.

b. Van parameter naar betekenis: wat 2024 zegt over het digitale traject van de EU

Sinds juli 2024 **is in de EU ongelijkmatige vooruitgang te zien met betrekking tot de streefcijfers en doelstellingen van het DDPP**. Op bepaalde gebieden, zoals de uitrol van edge nodes, de beschikbaarheid van e-gezondheidsdiensten en "5G-basisdekking", zijn relatief veel van de streefcijfers bereikt. Op verschillende belangrijke domeinen daarentegen — met name **fundamentele digitale technologieën** zoals AI, clouddiensten, data-analyse, en ook het aantal **ICT-specialisten en digitale basisvaardigheden** — is **de vooruitgang zeer onbevredigend**. Hoewel de **digitalisering van overheidsdiensten** en de uitrol van **netwerken met zeer hoge capaciteit** (VHCN) in een traag tempo

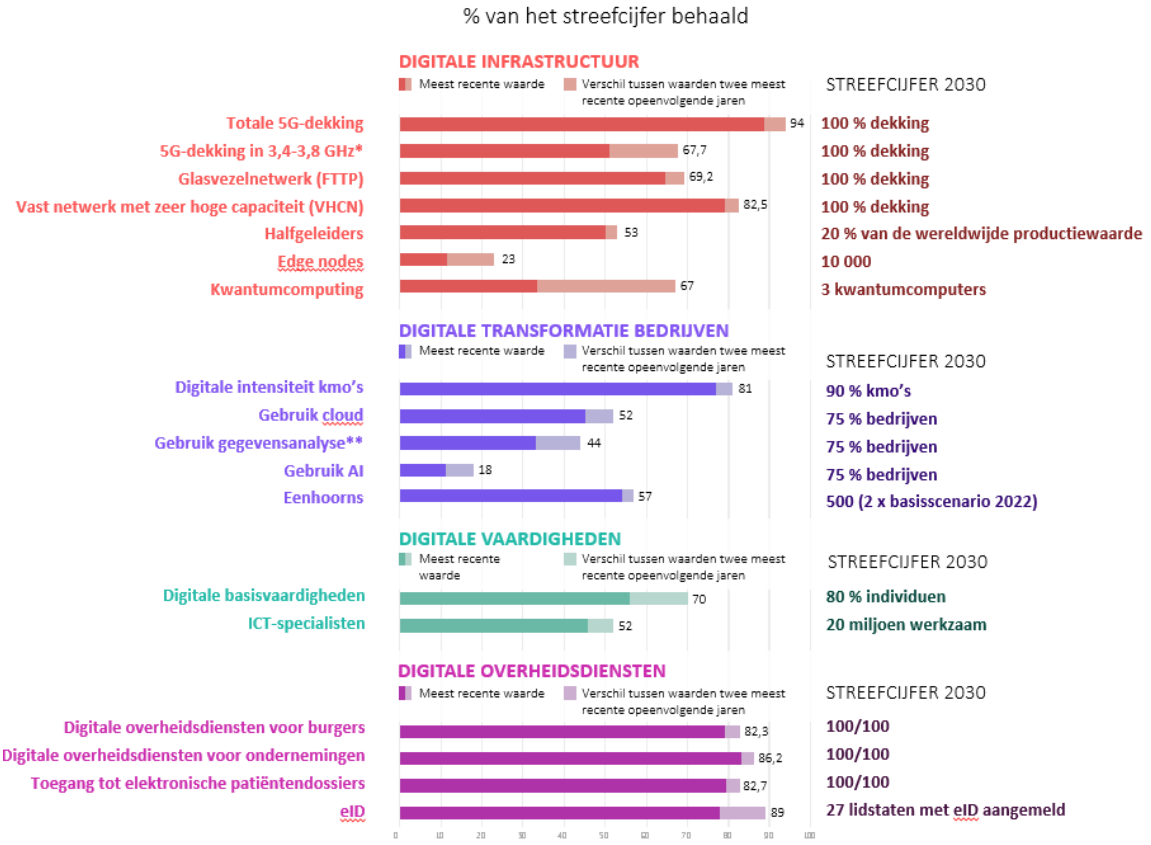
[7] Zie bijlage 1 bij de mededeling, de aanverwante aanbevelingen en het werkdocument van de diensten van de Commissie.
[8] Eurobarometer digitaal decennium 2025.

verbetering laten zien, zijn hier wel tekenen van toegenomen maturiteit te zien, terwijl de uitrol van **glasvezelnetwerken** (FTTP — *Fibre to the Premises*) vordert, maar nog niet voldoende om tegen 2030 100 % te bereiken.

Meer in het algemeen blijkt uit de monitoring van de algemene doelstellingen dat de EU **nog steeds voor grote uitdagingen staat bij het benutten van de digitale transformatie voor haar productiviteit en concurrentievermogen**. De uitrol en integratie van deze technologieën in de hele EU-economie zijn nog steeds te beperkt, terwijl **versnippering van de regelgeving** en **administratieve complexiteit** aanzienlijke uitdagingen blijven vormen voor startende ondernemingen, kleine en middelgrote ondernemingen en innovatoren[9]. Het ontbreekt de EU nog steeds aan een soevereine, **pan-Europese infrastructuur voor digitale connectiviteit en cloudcomputing**, alsook aan geïntegreerde beheersystemen die nodig zijn om de verdere ontwikkeling ervan en een goed beveiligingsniveau te ondersteunen. Met de **toename van het aantal cyberaanvallen** (in 2024 was een stijging met 150 % te zien) is **beveiliging van fundamenteel belang** geworden. Deze behoefte sluit nauw aan bij de prioriteiten van de meeste Europese burgers: ongeveer vier op de vijf Europeanen zijn van mening dat betere cyberbeveiliging en een betere bescherming van onlinegegevens en betere veiligheid online hun dagelijks gebruik van digitale technologieën aanzienlijk zouden vergemakkelijken[10]. Een wijdverbreid gebrek aan digitale vaardigheden blijft een systemische belemmering voor de digitale transformatie van de EU. Met name de aanhoudende tekorten aan ICT-specialisten vertragen de vooruitgang in de richting van de doelstellingen van het digitale decennium op belangrijke gebieden zoals AI, cyberbeveiliging en halfgeleiders. Dit tekort wordt nog verergerd door de aanhoudende onevenwichtige verhouding tussen mannen en vrouwen die als ICT-specialisten werken.

[9] Het EU-kompas voor concurrentievermogen (COM(2025) 30 final).
[10] Eurobarometer digitaal decennium 2025.

Figuur 3: Inventarisatie van de voortgang van de KPI's in de richting van 2030[11, 12].

* Geen KPI, maar geeft een belangrijke indicatie voor hoogwaardige 5G-dekking.

** De vorige indicator voor big data is nu vervangen door het gebruik van technologieën voor gegevensanalyse. De vooruitgang is niet volledig vergelijkbaar.

Ondertussen wordt de digitale toekomst van de EU steeds afhankelijker van een stabiele energieproductie. In 2024 groeide de wereldwijde vraag naar elektriciteit meer dan twee keer zo snel als de jaarlijkse gemiddelde stijging in het afgelopen decennium. Het wereldwijde **elektriciteitsverbruik van datacentra zal tegen 2030 meer dan verdubbelen tot ongeveer 945 TWh**, wat overeenkomt met het huidige totale elektriciteitsverbruik van Japan[13]. De datacentrumindustrie moet groeien en evolueren om te kunnen voldoen aan de vraag van onder andere de explosieve groei en evolutie van AI, generatieve AI en toekomstige iteraties van AI waar nu al aan wordt gewerkt. Deze trend alleen al zal in 2030 goed zijn voor 40 % van de totale energievraag naar datacentercapaciteit[14]. De exponentieel stijgende vraag naar energie neemt veel sneller toe dan de ontwikkeling van schone en betrouwbare energievoorziening en netcapaciteit in de hele EU kan opvangen. **Deze discrepantie begint mogelijk een aanzienlijke belemmering te vormen voor de opschaling van belangrijke digitale**

[11] De huidige KPI voor het 5G-streefcijfer weerspiegelt niet de daadwerkelijke kwaliteit van de dienstverlening die gebruikers ervaren. Het monitort gebieden waar een 5G-signaal beschikbaar is, ongeacht de prestaties van het netwerk. Daarom kan de huidige fase van de uitrol van 5G alleen als "5G-basisdekking" worden beschouwd.
Wat kwantumtechnologie betreft, zijn de gegevens gebaseerd op: Strategic Advisory Board of the European Quantum Flagship (strategische adviesraad van het Europese vlaggenschipinitiatief voor kwantumtechnologie), Key Performance Indicators for Quantum Technologies in Europe, maart 2025. Er wordt verwacht dat voor eind 2025 zes extra kwantumcomputers in gebruik zullen worden genomen, aangezien er momenteel verschillende aanbestedingsprocedures lopen.

[12] Er zijn geen gegevens voor 2024 beschikbaar over het gebruik van de cloud en data-analyse en voor digitale basisvaardigheden. De waarde van de digitale intensiteit van kleine en middelgrote ondernemingen voor 2024 wordt vergeleken met de waarde voor 2022. De volledige details over de KPI's zijn te vinden in de methodologische nota bij DESI 2025 op: https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/2025-state-digital-decade-package.

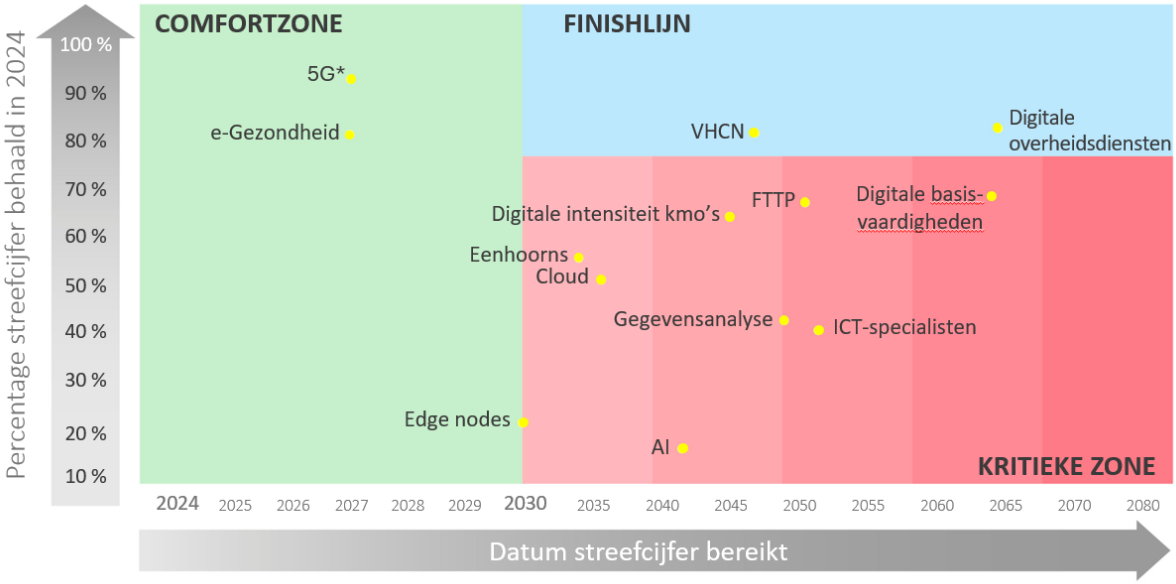
[13] Ramingen op mondiaal niveau, op jaarbasis. Bron: Internationaal Energieagentschap, "AI and Energy" (AI en energie), april 2025.

[14] McKinsey, "AI power: Expanding data center capacity to meet growing demand" (De kracht van AI: uitbreiding van datacentrumcapaciteit om te voldoen aan de groeiende vraag), oktober 2024.

technologieën en vertraagt het vermogen van de EU om AI en datagestuurde innovatie ten volle te benutten om economisch concurrerend te blijven. Deze trends benadrukken opnieuw hoe belangrijk het is om de groene en de digitale transitie beter op elkaar af te stemmen, omdat deze twee samen een belangrijke aanjager zijn voor het concurrentievermogen en de veiligheid van de EU op lange termijn[15].

Om het huidige perspectief op de verwezenlijking van de streefcijfers voor 2030 weer te geven, laat figuur 4 de vooruitgang van de KPI's in de richting van de EU-streefcijfers ervan zien door de verwezenlijkingsniveaus af te zetten tegen de verwachte tijdschema's. De horizontale as geeft het streefjaar voor elke KPI weer (op basis van de referentietrajecten, indien beschikbaar), terwijl de verticale as het percentage van het streefdoel weergeeft dat in 2024 al is bereikt. De grafiek deelt de KPI's op in drie groepen: KPI's die voorlopen op schema, KPI's die op schema liggen (en bijna het streefcijfer hebben behaald) en KPI's die vertraagd zijn (die minder snel vooruitgaan dan verwacht).

Figuur 4: Volgen van de voortgang van KPI's en de verwachte tijdschema's.

* De huidige KPI meet alleen "5G-basisdekking".

c. Halverwege het decennium: de lidstaten en de EU-instellingen komen op stoom, met enkele vroege tekenen van concrete vooruitgang

Twee jaar na de inwerkingtreding **wordt het DDPP nu volledig uitgevoerd** en hebben de EU en de lidstaten concrete en ambitieuze maatregelen genomen.

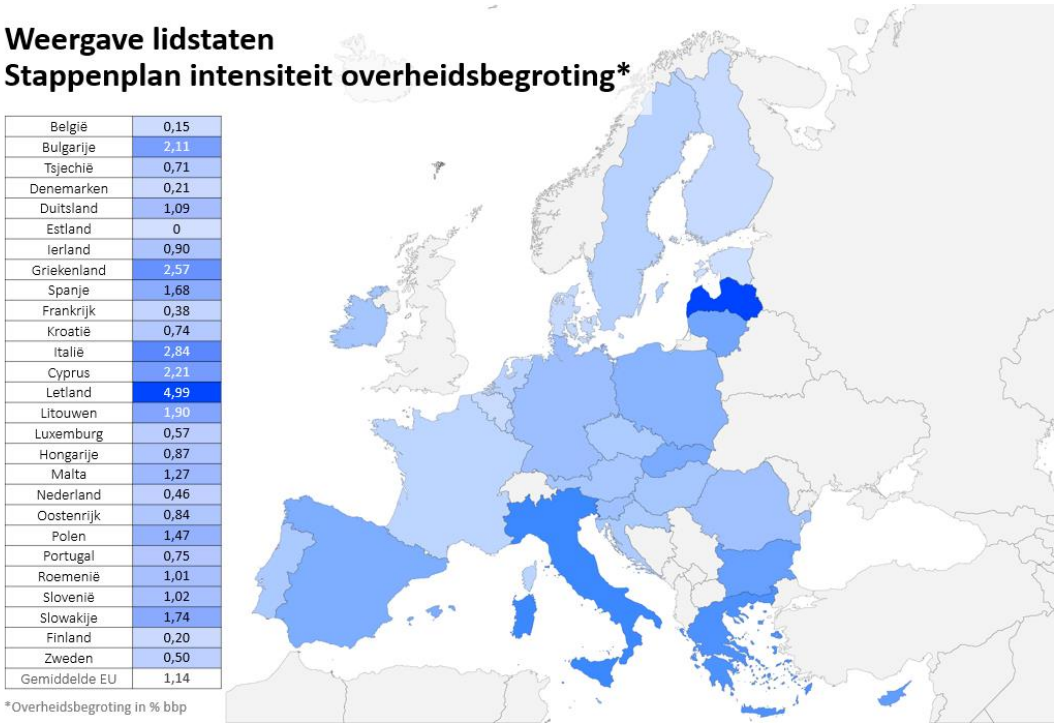
Van essentieel belang is dat **alle lidstaten de collectieve verantwoordelijkheid nemen voor de streefcijfers en doelstellingen van het digitale decennium** om deze te kunnen verwezenlijken en te zorgen voor een consistente, impactvolle en inclusieve digitale transformatie in de hele EU. De lidstaten voeren het DDPP proactief uit, dat in de eerste plaats een samenwerkingskader is voor de

[15] Digitalisering, ecologische duurzaamheid en weerbaarheid versterken elkaar, aangezien digitale oplossingen tegen 2030 de wereldwijde broeikasgasemissies in alle sectoren met 15 tot 20 % zouden kunnen verminderen, met name door verbeterde efficiëntie in de sectoren gebouwen, energie, vervoer en productie. Digitalisering kan ook bijdragen tot de optimalisering van hulpbronnen, waterweerbaarheid en vermindering van verontreiniging en afval, en nieuwe marktkansen creëren, bijvoorbeeld door producten die aan hoge normen inzake ecologisch ontwerp voldoen of door circulariteit te stimuleren.

lidstaten om samen te werken en middelen voor digitaal beleid op elkaar af te stemmen en te bundelen.

Alle lidstaten hebben **nationale strategische stappenplannen voor het digitale decennium** (nationale stappenplannen) ontwikkeld, waarin de beleidslijnen, maatregelen en acties worden uiteengezet die vanaf 2024 worden genomen om de digitale transformatie van de EU vanaf 2024 te stimuleren. De vaststelling van de stappenplannen is een belangrijke mijlpaal, aangezien de lidstaten zich collectief verbinden tot in totaal **1 910 maatregelen met een totale investering van 288,6 miljard EUR**, waarvan **205,1 miljard EUR uit overheidsbegrotingen** afkomstig is (gelijk aan 1,14 % van het bbp van de EU).

Figuur 5: Intensiteit van de overheidsbegroting in de stappenplannen van de lidstaten[16].

Naar aanleiding van de aanbevelingen in het verslag over de staat van het digitale decennium 2024 hebben 21 lidstaten hun nationale stappenplannen geactualiseerd en ongeveer 20 % nieuwe maatregelen toegevoegd[17]. **Meer dan de helft van de maatregelen met een tijdschema zouden in 2026 moeten aflopen**, waarschijnlijk om de nationale begrotingscycli te volgen en vanwege de afronding van de plannen en investeringen uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit, wat wijst op een mogelijke daling van de steun vanaf 2027.

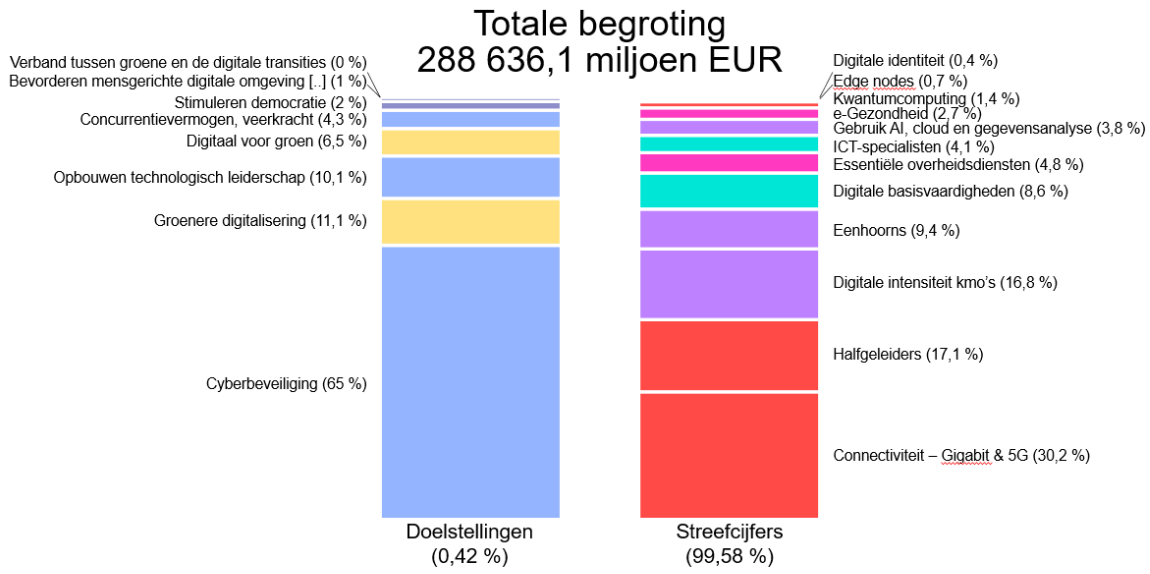
De lidstaten tonen hun inzet voor collectieve actie door de uitvoering van jaarlijkse aanbevelingen. De lidstaten hebben 57 % van de in 2024 door de Commissie uitgevaardigde 306 landspecifieke aanbevelingen opgevolgd, ofwel door belangrijke beleidswijzigingen door te voeren (12 %) of enkele wijzigingen door te voeren (45 %) door middel van nieuwe maatregelen. 19 lidstaten hebben ten minste de helft van hun aanbevelingen opgevolgd door middel van nieuwe maatregelen. Van de

[16] Wanneer wordt verwezen naar nationale stappenplannen, worden in dit verslag de gegevens gebruikt die de lidstaten in hun nationale stappenplannen hebben opgegeven op basis van de richtsnoeren van de Commissie (C(2023) 4025 final). De gegevens kunnen mogelijke verschillen in rapportagepraktijken en methodologische keuzes tussen de lidstaten weerspiegelen. Er is geen systematische beoordeling gemaakt van de mate waarin de lidstaten de richtsnoeren hebben gevolgd.

[17] De aanpassingen in de stappenplannen die uiterlijk op 31 maart 2025 zijn ingediend, zijn meegenomen. Overeenkomstig artikel 8 van Besluit (EU) 2022/2481, waarbij het beleidsprogramma voor het digitale decennium tot 2030 is vastgesteld, moeten de lidstaten om de twee jaar aanpassingen van hun nationale stappenplannen bij de Commissie indienen, te beginnen binnen vijf maanden na de publicatie van het tweede verslag over het digitale decennium. Indien een lidstaat van mening is dat er geen actualiseringen nodig zijn, moet deze de Commissie hiervan een motivering verstrekken.

aanbevelingen op EU-niveau **vertoont meer dan 45 % een opmerkelijke** (35 %) **of aanzienlijke vooruitgang** (10 %), met sterke resultaten op de gebieden die verband houden met de ontwikkeling van mensgerichte AI en de bescherming van digitale rechten en beginselen. Bij **48 %** van de in 2024 uitgevaardigde aanbevelingen op EU-niveau is daarentegen slechts **beperkte vooruitgang** geboekt, en bij **7 %** is **geen vooruitgang** geboekt. Uit dit gemengde beeld blijkt dat er weliswaar een duidelijk momentum is om een aantal streefcijfers en doelstellingen van het digitale decennium te verwezenlijken, maar dat er nog steeds behoefte is aan gestructureerde en doortastendere beleidsmaatregelen om het traject van de EU in het digitale decennium te versnellen en te verbeteren.

Figuur 6: Nationale stappenplannen: uitsplitsing van de begroting per streefcijfer en algemene doelstelling[18].

Via de Europese consortia voor digitale infrastructuur (EDIC's) wordt vooruitgang geboekt met concrete samenwerking tussen meerdere landen om grootschalige projecten te ontwikkelen die niet door één enkele lidstaat alleen kunnen worden aangepakt en die betrekking hebben op belangrijke strategische gebieden zoals AI, slimme steden, gezondheid, mobiliteit en agrovoeding. In 2024 zijn drie EDIC's opgezet: het **EDIC voor de alliantie voor taaltechnologie**, het **EDIC** voor netwerkgebonden lokale digitale tweelingen naar het **CitiVERSE** en het EDIC voor een Europees blockchainpartnerschap en voor blockchaindiensten (**EUROPEUM-EDIC**).

De lidstaten ondersteunen ook **belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang (IPCEI's) op digitaal gebied**. In 2024 werd het IPCEI op het gebied van cloudinfrastructuur en -diensten (CIS) gelanceerd, als onderdeel waarvan de deelnemende bedrijven vooruitgang boekten met hun projecten en het IPCEI-ecosysteem zich uitbreidde tot nieuwe indirecte partners. In 2024 hebben verschillende lidstaten besloten de ontwerpfase in te gaan van drie potentiële IPCEI-kandidaten op het gebied van digitalisering: één gericht op innovatieve AI-diensten, één op geavanceerde toepassingen van halfgeleidertechnologie en één op de uitrol van computerinfrastructuur. De betrokken lidstaten en de Commissie werken samen aan het vorm geven aan deze IPCEI-kandidaten.

[18] Aantal maatregelen en begrotingen zoals gerapporteerd door de lidstaten. De begroting in de grafiek is opgesplitst in streefcijfers en doelstellingen; het grootste deel van de begroting (99,58 %) wordt toegewezen aan de streefcijfers die vaak verband houden met sommige doelstellingen. De uitsplitsing van de begroting naar doelstellingen (0,42 %) geeft alleen de uitsplitsing weer van de begroting die is toegewezen aan doelstellingen die niet met de streefcijfers verband houden.

De **raad voor het digitale decennium** (DDB), die nationale vertegenwoordigers samenbrengt, is uitgegroeid tot een belangrijk platform voor coördinatie en uitwisseling over kwesties in verband met de digitale transformatie. De raad is goed gepositioneerd om een steeds grotere rol op zich te nemen bij het bevorderen van de digitale transformatie van de EU door de samenwerking te versterken, de uitvoering van digitaal beleid te vergemakkelijken, en de ontwikkeling en vaststelling van oplossingen te ondersteunen die processen vereenvoudigen en de administratieve lasten verminderen, alsook door te adviseren over de wijze waarop de streefcijfers en doelstellingen beter kunnen worden gekoppeld aan financieringsmogelijkheden.

Voorts heeft de in juli 2024 gelanceerde **Best Practice Accelerator van het digitale decennium** een belangrijke rol gespeeld bij het verder bevorderen van de samenwerking tussen de lidstaten door regelmatige workshops te combineren met een speciaal onlineplatform. Dit platform dient als centraal knooppunt voor het uitwisselen van informatie, uitdagingen en beste praktijken met betrekking tot de verwezenlijking van de doelstellingen van het digitale decennium. Het bevat een register met 52 beste praktijken en er zijn 8 workshops georganiseerd met de nadruk op thematische clusters (**digitale vaardigheden**, **groene IT** en **invoering van technologie**, onder leiding van respectievelijk Slovenië, Frankrijk en Finland, en België), die een grondige verkenning mogelijk maken van specifieke gebieden die van cruciaal belang zijn voor de digitale transformatie van de EU. Daarnaast zijn er besprekingen gaande over de lancering van drie nieuwe clusters in 2025, die gericht zijn op het **verminderen van de administratieve lasten, digitale rechten en beginselen, en digitale soevereiniteit**.

Uit de monitoring van de Europese Verklaring over digitale rechten en beginselen voor het digitale decennium[19] blijkt dat de lidstaten zich steeds meer inzetten en actie ondernemen — er zijn inmiddels in de hele EU meer dan 2 000 initiatieven geïdentificeerd, waarvan 80 % onder leiding van overheidsorganisaties. De lidstaten zijn het meest actief op het gebied van digitaal onderwijs, digitale opleiding en digitale vaardigheden, en werken aan een beter beschermde, veilige en beveiligde digitale omgeving.

Tot slot zijn **steden essentiële aanjagers van het digitale decennium van de EU** en fungeren zij als belangrijke uitvoeringshubs die de digitale transformatie rechtstreeks bij de burgers, overheidsdiensten en bedrijven — met name kleine en middelgrote ondernemingen — brengen door hun nabijheid, innovatie-ecosystemen en lokale leiderschap. Uit het verslag blijkt dat er nog meer potentieel kan worden ontsloten door nauwere samenwerking met steden als onderdeel van de digitale governance van de EU, investeringen in lokale digitale capaciteit en afstemming van lokale strategieën, door gebruik te maken van instrumenten zoals lokale waarnemingsposten en meerlandenprojecten zoals het LDT-CitiVERSE.

d. Ondanks recente inspanningen zijn de niveaus van publieke en particuliere investering nog niet volledig afgestemd op de ambitie en schaal van het digitale decennium

De afgelopen jaren heeft de **EU enige vooruitgang geboekt** bij het versterken van haar digitale infrastructuur en technologische capaciteiten. Er zijn aanzienlijke investeringen gedaan op strategische gebieden, met name via initiatieven zoals het programma Digitaal Europa. Enkele voorbeelden van resultaten:

- In de afgelopen acht jaar zijn acht supercomputers aangeschaft, waarvan er drie tot de top tien van snelste supercomputers ter wereld behoorden en ook werden gezien als een van de groenste en meest energie-efficiënte.

[19] Zie het werkdocument van de diensten van de Commissie “Monitoring of the European Declaration on Digital Rights and Principles” (Monitoring van de Europese Verklaring over digitale rechten en beginselen voor het digitale decennium).

- Er zijn momenteel meer dan 150 Europese digitale-innovatiehubs operationeel in de hele EU, die bijna 90 % van de Europese regio's bestrijken en belangrijke steun verlenen aan zowel publieke als particuliere organisaties, met name kleine en middelgrote ondernemingen[20].
- De Europese portemonnee voor digitale identiteit, die momenteel in de hele EU wordt getest, zal een veilig en door de gebruiker gecontroleerd instrument bieden, waarmee burgers hun identiteit kunnen bewijzen, documenten kunnen delen en digitaal documenten kunnen ondertekenen.
- In de halfgeleidersector zijn vier geavanceerde proeflijnen opgezet om geavanceerde chiptechnologieën te testen en te valideren.

In overeenstemming met de prioriteiten van het kompas voor concurrentievermogen[21] heeft de Commissie op 9 april 2025 het **actieplan voor het AI-continent** vastgesteld, waarin een reeks maatregelen wordt uiteengezet met betrekking tot computerinfrastructuur, gegevens, de ontwikkeling van AI-algoritmen en -invoering, vaardigheden en vereenvoudiging van de regelgeving. Het actieplan geeft uitdrukking aan de ambitie van de EU om wereldwijd concurrerender te worden door het potentieel van AI-technologieën te benutten en strategische investeringen zoals de AI-gigafabrieken te bevorderen, en door gerichte initiatieven te lanceren zoals **Invest AI** om publieke en private financiering op te schalen en **Apply AI** om de uitrol van betrouwbare AI in belangrijke sectoren van de economie en overheidsdiensten te versnellen.

Ondanks deze resultaten is het duidelijk dat aanhoudende en versterkte inspanningen van essentieel belang zijn om de beoogde omvang van de digitale transitie te verwezenlijken en de technologische soevereiniteit van Europa te waarborgen.

Nu de EU **halverwege het digitale decennium** is, blijkt uit dit verslag — samen met recente ramingen van instellingen zoals de Onderzoeksdienst van het Europees Parlement, de ECB en het Draghi-verslag, waarbij verschillende toepassingsgebieden en methoden worden gebruikt[22] — dat de digitale doelstellingen van de EU niet zullen worden verwezenlijkt zonder een **transformatieve verschuiving in het investeringslandschap**. In het Draghi-verslag wordt gesteld dat de EU 150 miljard EUR per jaar meer moet investeren in digitale technologieën. Evenzo benadrukt de Europese Centrale Bank (ECB) dat het belangrijk is de EU-financiën te richten op toekomstgerichte investeringen, en waarschuwt zij dat **het niet opschalen van digitale vermogens het concurrentievermogen en de financiële stabiliteit van de EU op lange termijn in gevaar kan brengen**.

Volgens ramingen van de Onderzoeksdienst van het Europees Parlement zal alleen al voor het bevorderen van geavanceerde digitale innovatie (HTDI) in heel Europa jaarlijks al **tussen de 212 en 380 miljard EUR** nodig zijn[23], meer dan het drievoudige van het huidige jaarlijkse totaal aan investeringen van de EU in digitale technologieën en infrastructuur. Een groot deel van de investeringsbehoeften zal afkomstig moeten zijn van particuliere investeringen, gemobiliseerd via een

[20] Zie De Nigris, S., Kalpaka, A., en Nepelski, D., "Characteristics and regional coverage of the European Digital Innovation Hubs Network", Bureau voor publicaties van de Europese Unie, Luxemburg, 2023, doi:10.2760/590526, JRC134620, en Europese Commissie: Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek (JRC), Carpentier, E., D'Adda, D., Nepelski, D., en Stake, J., "European Digital Innovation Hubs Network's activities and customers", JRC140547, Bureau voor publicaties van de Europese Unie, Luxemburg, 2025 (https://data.europa.eu/doi/10.2760/7784020).

[21] Het EU-kompas voor concurrentievermogen (COM(2025) 30 final).

[22] Zie Onderzoeksdienst van het Europees Parlement, "Cost of Non-Europe in High-Tech Digital Innovation: Investment Needs and Economic Benefits", juli 2024; Europese Centrale Bank, "Mind the gap: Europe's strategic investment needs and how to support them", ECB-blog van Othman Bouabdallah, Ettore Dorrucci, Lucia Hoendervangers en Carolin Nerlich, 27 juni 2024; Draghi, M., "The future of European competitiveness" (De toekomst van het Europese concurrentievermogen), 2024; Wereld Economisch Forum, "Europe's Digital Transformation: Time for Bold Action", juli 2024.

[23] Onderzoeksdienst van het Europees Parlement, "Cost of Non-Europe in High-Tech Digital Innovation: Investment Needs and Economic Benefits", juli 2024, blz. 56, 57, 60 en 61.

diepere kapitaalmarktenunie[24], meer risicofinanciering en industriële partnerschappen[25] (zie hierna). Een kwart van dat geraamde bedrag zal afkomstig moeten zijn uit overheidskanalen, waaronder nationale begrotingen en EU-programma's[26], in een tijd waarin de begrotingsruimte in veel lidstaten beperkt is en de begrotingsdruk op middellange termijn hoog blijft, ondanks de grotere flexibiliteit van het nieuwe begrotingskader van de EU.

Strategische overheidsopdrachten, met name dankzij de komende herziening van de richtlijnen inzake overheidsopdrachten, zullen van cruciaal belang zijn om de EU-doelstellingen inzake weerbaarheid, innovatie, vereenvoudiging en EU-preferentie door middel van overheidsinvesteringen te verwezenlijken. In combinatie met de in het actieplan voor het AI-continent en de toekomstige wetgevingshandeling inzake cloud- en AI-ontwikkeling uiteengezette maatregelen en de steun van GovTech[27] zal deze herziening ervoor zorgen dat deze zeer kritieke overheidssector zeer veilige, in de EU gevestigde cloudcapaciteit ontwikkelt. Een andere onbenutte kans is om digitalisering in aanmerking te laten komen voor duurzame (klimaat)financiering, teneinde de energie- en materiaalefficiëntievoordelen van digitalisering in grote industrieën te laten zien, met name voortbouwend op de recente werkzaamheden van de Europese groene digitale coalitie[28].

De analyses leggen ook de focus op de kritieke gebieden waar investeringen naartoe moeten worden gekanaliseerd, van de uitrol van een geavanceerde **connectiviteitsinfrastructuur voor glasvezel, 5G — met name stand-alone en de midband, met inbegrip van volledige dekking van vervoerscorridors**[29] — tot de ontwikkeling van **halfgeleiders** van de volgende generatie, met inbegrip van AI-specifieke chips, de opschaling van veilige en soevereine **cloud- en datainfrastructuur**, de bevordering van **betrouwbare AI- en kwantumcomputingtechnologieën** en de ontwikkeling van **robuuste cyberbeveiligingscapaciteiten**. Even belangrijk is het om te blijven investeren in de **opleiding van meer specialisten op het gebied van digitale technologie, digitale geletterdheid en bijscholing**, zonder welke de voordelen van innovatie voor veel regio's en sectoren ontoegankelijk zullen blijven.

De **capaciteitskloof op het gebied van cloudcomputing** tussen Europa en concurrenten als de Verenigde Staten en China zal naar verwachting groter worden, tenzij aanzienlijk meer kapitaal wordt geïnvesteerd in het uitbreiden van de mogelijkheden op het gebied van edge- en cloudcomputing. In dit verslag worden ook de preciezere **mismatches geïdentificeerd tussen digitale prioriteiten en de financiering die via de publieke instrumenten van de EU wordt toegewezen** (zie figuur 7), waaruit met name blijkt dat er onvoldoende aandacht wordt besteed aan de algemene doelstellingen en de digitale beginselen, de ontwikkeling van vaardigheden, fundamentele technologieën, de uitrol van infrastructuur voor gigabitconnectiviteit en de digitalisering van kleine en middelgrote ondernemingen. In dit verband is het van cruciaal belang dat de overheidsuitgaven zoveel mogelijk

[24] "What is the capital markets union?" (Wat is de kapitaalmarktenunie?) — Europese Commissie.
[25] De Onderzoeksdienst van het Europees Parlement (2024) schat dat ongeveer een kwart van de vereiste HTDI-investeringen uit publieke bronnen zou moeten komen. Dit onderzoek biedt ook een overzicht van andere ramingen voor de publiek-private opsplitsing uit vergelijkbare analyses.
[26] Andere ramingen komen overeen, bijvoorbeeld dat de oprichting van een soevereine, interoperabele en beveiligde digitale-infrastructuurstack alleen al een totale investering van 300 miljard EUR over een periode van tien jaar zou vergen (Bria, Timmers, Gernone, EuroStack, "A European Alternative for Digital Sovereignty". Bertelsmann Stiftung, 2025).
[27] Betrokkenheid van de publieke sector bij start-ups en kleine en middelgrote ondernemingen om innovatieve oplossingen aan te schaffen.
[28] Nettoklimaateffectbeoordeling van digitale oplossingen door de Europese groene digitale coalitie: www.greendigitalcoalition.eu.
[29] Voor de connectiviteitsinfrastructuur heeft de EU tegen 2030 meer dan 200 miljard EUR nodig voor gigabitconnectiviteit en "volledige 5G". Witboek "Tegemoetkomen aan de digitale-infrastructuurbehoeften van Europa" (COM(2024) 81 final).

worden afgestemd op de strategische prioriteiten en dat het effect en de efficiëntie ervan worden gemaximaliseerd[30].

Er blijven structurele belemmeringen bestaan om de financiering van de digitale transformatie van de EU te bevorderen. Aan de publieke kant belemmeren de aanhoudende versnippering van de nationale strategieën, de beperkte coördinatie op EU-niveau en de trage absorptie van EU-middelen de doeltreffende inzet van de beschikbare middelen. Er is ook behoefte aan een betere coördinatie van maatregelen om meer overheidsfinanciering te kanaliseren naar soevereine digitale activa, waaronder betrouwbare clouds, AI-modellen, chips en cyberbeveiliging, terwijl tegelijkertijd **gezamenlijke projecten tussen de lidstaten** worden gestimuleerd.

Het **op grote schaal mobiliseren van particulier kapitaal** zal van cruciaal belang zijn om de kloof te overbruggen — door middel van een diepere kapitaalmarktenunie, beter op elkaar afgestemde publiek-private instrumenten en sterkere mechanismen voor risicovermindering en gemengde financiering. Uit een recente analyse van de ECB[31] blijkt ook dat er niet alleen aandacht moet worden besteed aan de kerndoelstellingen voor investeringen, maar ook aan de verbetering van de **uitvoeringsvoorwaarden**, de absorptie van investeringen en de kwaliteit van projecten.

De **versnippering en onderontwikkeling van de financiële markten van de EU, samen met de tendens in de EU om ondernemingen met een hoog risico te vermijden, beperken nog steeds de investeringsstroom naar snelgroeiende en innovatieve sectoren** — een groot deel van het spaargeld van huishoudens wordt niet productief geïnvesteerd. De EU beschikt ook niet over een volwassen ecosysteem voor durfkapitaal, wat de toegang tot financiering voor snelgroeiende en innovatieve ondernemingen beperkt[32]. De EU is goed voor slechts 5 % van de wereldwijde durfkapitaalfondsen voor innovatie, tegenover 52 % voor de Verenigde Staten en 40 % voor China[33]. Europese startende ondernemingen op het gebied van AI hebben in 2024 ongeveer 11 miljard EUR aan durfkapitaal aangetrokken, meer dan zes keer minder dan in de Verenigde Staten (ongeveer 71 miljard EUR)[34]. Deze lacunes zijn met name kritiek wat investeringen met een hoog risico en een grote impact in **deep tech** betreft, waar traditionele bankfinanciering vaak ontoereikend is. In de EU werd slechts 814 miljoen EUR aan risicokapitaal geïnvesteerd in cyberbeveiliging[35], geconcentreerd in enkele lidstaten, tegenover 15 miljard EUR in de Verenigde Staten. Het aantrekken van publieke middelen om particuliere investeringen aan te trekken, met name via **risicospreidingsmechanismen en financiële instrumenten**, is daarom van essentieel belang om innovatie op het hele continent op te schalen.

[30] Deze prioriteiten staan centraal in de context van het kompas voor concurrentievermogen (COM(2025) 30 final) en de mededeling De weg naar het volgende meerjarig financieel kader (COM(2025) 46 final). Bovendien werd in een recent verslag van de Europese Rekenkamer over de herstel- en veerkrachtfaciliteit (Speciaal verslag 13/2025 van de Europese Rekenkamer) gepleit voor een betere afstemming tussen financiering en de belangrijkste digitale behoeften.

[31] Europese Centrale Bank, "Mind the gap: Europe's strategic investment needs and how to support them", ECB-blog van Othman Bouabdallah, Ettore Dorrucci, Lucia Hoendervangers en Carolin Nerlich, 27 juni 2024.

[32] EIB, "Investment Report 2024/2025: Innovation, integration and simplification in Europe", 2025.

[33] Kompas voor concurrentievermogen (COM(2025) 30 final).

[34] Dealroom.co, "Opening moves in global AI — AI, startups & venture capital, AI Action Summit, Paris", februari 2025.

[35] Europese Commissie, "European industrial technology roadmap for the next generation cloud-edge offering", 2021.

Figuur 7: Vergelijking tussen vastgestelde lacunes en EU-financiering uit geselecteerde programma's in de periode 2020-2027 (ramingen van het JRC)[36].

	Begroting (in miljoen EUR)	Streefcijfer bereikt	Vergelijking begroting/ urgentie
Overige doelstellingen DD	29 577	N.v.t.	
Digitale basisvaardigheden	15 303	70 %	+
ICT-specialisten	10 887	51 %	--
Dekking gigabitnetwerken	14 158	69-82 %*	-
5G-basisdekking	3 010	94 %	+
Halfgeleiders	18 423	53 %	--
Edge nodes	621	23 %	++
Kwantumcomputing	1 982	67 %	--
Cloudcomputingdiensten	8 419	52 %	--
Gegevensanalyse	7 514	44 %	--
Artificiële intelligentie	10 684	18 %	--
Digitale intensiteit kmo's	19 817	81 %	-
Eenhoorns	19 481	57 %	+
eID	670	89 %	+
Digitale overheidsdiensten	31 339	82-86 %**	++
Elektronische patiëntendossiers	15 184	83 %	+
Totaal	**207 067**		

Comfortzone | Finishlijn | Kritieke zone

* 69 % verwijst naar de FTTP-dekking; 82 % naar de VHCN-dekking.
** 82 % verwijst naar digitale overheidsdiensten voor burgers; 86 % naar digitale overheidsdiensten voor ondernemingen.

De bevindingen van het verslag onderstrepen ook de noodzaak om **een groter bestand aan overheidskapitaal tot stand te brengen om particuliere investeringen in de Europese economie aan te trekken** en de financieringskosten voor Europese bedrijven te verlagen. Er zijn doortastende maatregelen nodig om de **financieringsmogelijkheden voor alle EU-bedrijven** aanzienlijk te vergroten, van de opstartfase tot meer volwassen bedrijven, voortbouwend op de onlangs goedgekeurde EU-strategie voor start-ups en scale-ups[37]. De belangrijkste uitdagingen die moeten worden aangepakt, zijn onder meer de versterking en inzet van **instrumenten voor gemengde financiering** om particuliere investeringen minder risicovol te maken (bv. InvestEU, dat naar verwachting meer dan 372 miljard EUR aan publieke en particuliere investeringen zal mobiliseren via een EU-begrotingsgarantie van 26,2 miljard EUR), alsook de oprichting van een **spaar- en investeringsunie**[38] om particuliere investeringen over de grenzen heen op te schalen, onder meer door de vereenvoudiging van trajecten voor beursintroducties en het ontsluiten van

[36] De begrotingsgegevens in de eerste kolom zijn gebaseerd op ramingen van het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek (JRC) op basis van een inventarisatie van vijf grote programma's (RRF, CEF Digital, Horizon Europa, het programma Digitaal Europa en het cohesiebeleid) en de bijdrage ervan aan de doelstellingen van het digitale decennium. Bij de ramingen wordt verwezen naar het meerjarig financieel kader 2021-2027 en naar de herstel- en veerkrachtfaciliteit voor de periode 2020-2026. De bedragen moeten worden beschouwd als globale ramingen. Zie ook bijlage 1 bij deze mededeling (punt 5, b)) en het werkdocument van de diensten van de Commissie, "Digital Decade in 2025: progress and outlook" (punt 4.2.2). Bron: Europese Commissie: Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek (JRC), Nepelski, D., en Torrecillas, J., "Mapping EU level funding instruments 2021-2027 to Digital Decade targets — 2025 update", Bureau voor publicaties van de Europese Unie, Luxemburg, 2025, JRC141966.

[37] Kies Europa voor het opstarten en opschalen van uw bedrijf (COM(2025) 270 final).

[38] Spaar- en investeringsunie — Een strategie om in de EU de welvaart van burgers en het economische concurrentievermogen te stimuleren (COM(2025) 124 final).

pensioenfondskapitaal voor investeringen in digitale technologieën, om opschalingstrajecten te versnellen.

Naast investeringen **spelen hervormingen een cruciale rol bij de vooruitgang in de richting van de digitale transitie**. De herstel- en veerkrachtfaciliteit (RRF) is ontworpen met deze tweeledige focus en ondersteunt niet alleen investeringen, maar ook structurele hervormingen in verband met het Europees Semester[39]. In het digitale domein komen op een totaal van ongeveer 2 500 mijlpalen en streefcijfers ongeveer 600 (24 %) als hervormingen in aanmerking[40]. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om hervormingen om de uitrol van netwerken te vergemakkelijken, de cyberbeveiliging te versterken, het arbeidsmarktbeleid en de onderwijsstelsels te moderniseren, of het eenmaligheidsbeginsel toe te passen.

In hun nationale stappenplannen werd de lidstaten verzocht ook regelgevende en hervormingsgerichte maatregelen[41] op te nemen, maar tot dusver hebben zij weinig informatie verstrekt over welke maatregelen in de stappenplannen als hervormingen kunnen worden aangemerkt. Als eerste stap wordt de relevantie van hervormingen weerspiegeld in de aanbevelingen in dit verslag, zowel op horizontaal niveau (zie bijlage 1) als op het niveau van de lidstaten, zoals het vaststellen van faciliterende randvoorwaarden en ecosystemen die commercialisering en technologieoverdracht ondersteunen, op het gebied van de digitalisering van kleine en middelgrote ondernemingen en startende ondernemingen en de invoering van geavanceerde technologieën.

Tot slot heeft het instrument voor technische ondersteuning de lidstaten gerichte expertise en bijstand voor capaciteitsopbouw verstrekt bij het ontwerpen en uitvoeren van hervormingen, onder meer op digitaal gebied. Zo krijgen overheidsdiensten in de lidstaten in het kader van het vlaggenschipinitiatief van 2025, “ComPAct — Capaciteit voor Europa’s digitale decennium”, steun bij het opzetten van de technologische basis voor datagestuurd beleid waarin interoperabiliteit en AI-technologieën worden geïntegreerd.

3. Aanpak van digitale tekorten en buitensporige afhankelijkheden

Hoewel wereldwijde toegang tot innovatieve en betaalbare technologie, infrastructuur en diensten van cruciaal belang is voor het concurrentievermogen van de EU, brengt de afhankelijkheid van de EU van buitenlandse digitale technologieën, infrastructuur en diensten verschillende risico’s met zich mee. Hoewel digitalisering een aanjager is van innovatie, productiviteit en mondiaal concurrentievermogen, **vormen aanhoudende strategische afhankelijkheden een bedreiging voor de economische veiligheid en technologische soevereiniteit van de EU**. Er zijn met name acute buitensporige afhankelijkheden op het gebied van halfgeleiders, cloud- en datainfrastructuur en cyberbeveiligingstechnologieën.

De EU beschikt nog steeds niet over een **aanzienlijke binnenlandse productiecapaciteit voor halfgeleiders**. Het ontbreekt aan capaciteit om geavanceerde nodes (kleiner dan 10 nm) te vervaardigen, die essentieel zijn voor zowel civiele als militaire toepassingen[42]. Deze capaciteit is voornamelijk geconcentreerd in Oost-Azië en in de Verenigde Staten: 80 % van de leveranciers van EU-ondernemingen heeft zijn hoofdkantoor buiten de EU, waarvan 35 % in de Verenigde Staten,

[39] De RRF-verordening vereiste dat het herstel- en veerkrachtplan “bijdraagt tot de doeltreffende aanpak van alle of een significant deel van de uitdagingen die zijn vastgesteld in de relevante landspecifieke aanbevelingen” (artikel 18, lid 4, punt b, van Verordening (EU) 2021/241 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit).
[40] Scoreboard voor de herstel- en veerkrachtfaciliteit.
[41] “Guidance to the Member States on the preparation of the national Digital Decade strategic roadmaps” (Richtsnoeren voor lidstaten inzake het opstellen van de nationale strategische stappenplannen voor het digitale decennium) (C(2023) 4025 final).
[42] IC Insights, McClean Report, May 2Q Update of The McClean Report 2022.

12,4 % in Taiwan, 11,7 % in China of Hongkong en 10 % in Zuid-Korea[43]. In het geval van geopolitieke onrust in Oost-Azië, specifiek Taiwan — waar momenteel meer dan 90 % van de meest geavanceerde chips ter wereld worden geproduceerd — vooral met de bedoeling zijn halfgeleiderindustrie te beheersen (met name TSMC, de meest geavanceerde chipfabrikant ter wereld), zouden de gevolgen ernstig zijn. De meeste Europese industrieën — van de automobielindustrie tot de lucht- en ruimtevaart, van medische apparatuur tot defensie — zouden te maken krijgen met kritieke belemmeringen in de productie.

De fundamentele ontwikkeling van AI-modellen wordt ook gedomineerd door de Verenigde Staten, met name vanwege de toegang van de Verenigde Staten tot de enorme rekenkracht via hyperscalers in eigen land, die ook veel van hun kapitaalinvesteringen in cloudontwikkeling overdragen. Deze situatie brengt verschillende risico's voor de EU met zich mee, te beginnen met het feit dat gebruikers worden beperkt tot eigendomsrechtelijk beschermde ecosystemen, alsook het kritieke risico dat de afnemende bedrijven en burgers in de EU onder de Amerikaanse wetgeving zoals de Amerikaanse "Cloud Act" komen te vallen. Momenteel heeft de grootste **cloudexploitant** van de EU slechts 2 % van de EU-markt in handen. Deze trend zal naar verwachting aanhouden, waarbij Amerikaanse hyperscalers naar verwachting tegen 2028 65 % van de vraag naar datacenters in Europa in handen zullen hebben[44]. **Cyberbeveiligingstechnologieën** die in Europa worden ingevoerd, zijn vaak afkomstig van buiten de EU, waardoor Europese netwerken mogelijk worden blootgesteld aan buitenlandse invloeden of kwetsbaarheden met betrekking tot achterdeurtjes.

Er zijn ook risico's vastgesteld op het gebied van kwantumtechnologieën, met name met betrekking tot de mogelijke kennisoverdracht via niet-gecontroleerde buitenlandse directe investeringen, het wegkapen van talent en samenwerkingen zonder passende waarborgen. Anderzijds is het wel zo dat de EU op bepaalde punten zeer goed presteert en toonaangevend is op het gebied van kwantumwetenschap en onderzoeksprestaties, kan bogen op een hooggekwalificeerde beroepsbevolking, en een van 's werelds meest dynamische ecosystemen is voor startende ondernemingen op het gebied van kwantumtechnologieën. Initiatieven zoals Quantum Flagship, de Gemeenschappelijke Onderneming "Chips" en de nieuwe quantumproeflijnen bouwen ook voort op deze sterke punten. Het waarborgen van deze activa en het bevorderen van innovatie moeten prioriteiten blijven om de concurrentiepositie van Europa op dit kritieke gebied te behouden.

Europa maakt nog niet volledig gebruik van alle mogelijkheden van **open source**[45] — publieke goederen die vrij mogen worden gebruikt, aangepast en opnieuw verspreid, zodat iedereen de technologie naar believen kan gebruiken — en de zeer actieve gemeenschap van Europese opensourceontwikkelaars, die een belangrijke weg zou kunnen zijn richting technologische soevereiniteit om de afhankelijkheid van Europa van derde landen te verminderen. Digitale afhankelijkheden en kwetsbaarheden met betrekking tot **onderzoeksveiligheid** overlappen deels de bezorgdheid over de bredere economische veiligheid, met name in de huidige geopolitieke context. Belangrijke risico's zijn onder meer het als wapen inzetten van afhankelijkheden en economische dwang om politieke invloed uit te oefenen.

[43] Ciani, A., Nardo, M., "The position of the EU in the semiconductor value chain: evidence on trade, foreign acquisitions, and ownership", JRC129035, Europese Commissie, Ispra, 2022.
[44] McKinsey. "The role of power in unlocking the European AI revolution", 2024.
[45] Volgens Open Forum Europe draagt opensourcesoftware naar schatting tussen 65 en 95 miljard EUR bij aan het bbp van de Europese Unie. Opensourcesoftware is tegenwoordig de basis voor de meeste softwareoplossingen, aangezien open source ongeveer 70 % van alle code vertegenwoordigt. Maar terwijl Europa jaarlijks tussen 10 en 24 miljard EUR aan overheidsmiddelen uitgeeft aan software, komt slechts een klein deel rechtstreeks terecht bij de Europese opensourceindustrie, die voornamelijk bestaat uit kleine en middelgrote ondernemingen, startende ondernemingen en individuele ontwikkelaars (Blind, K., Böhm, M., Grzegorzewska, P., Katz, A., Muto, S., Pätsch, S., Schubert, T. (2021). "The impact of Open Source Software and Hardware on technological independence, competitiveness and innovation in the EU economy", definitief onderzoeksverslag. Brussel).

Bovendien behoort **geen enkel digitaal pan-EU-platform** tot de meest bezochte in Europa en worden Europese burgers meestal bediend door commerciële platforms van buiten de EU[46]. Deze grote platforms zijn voor een groot aantal zakelijke gebruikers vaak een toegangspoort om eindgebruikers overal in de Unie te bereiken, en controleren zo belangrijke ecosystemen in de digitale economie. Hun positie en de regels die zij op hun platforms stellen, kunnen leiden tot oneerlijke praktijken voor bedrijven die ze gebruiken, gebruikers schaden, de mogelijkheid beperken om ze te betwisten en een ongelijk speelveld creëren voor andere bedrijven. Een ander punt van zorg in het digitale landschap is de handel in en de uitwisseling van illegale goederen, diensten en online-inhoud, alsook het misbruik van onlinediensten om de verspreiding van desinformatie en voor andere schadelijke doeleinden te vergroten. **Moderne connectiviteit is niet langer een verzameling afzonderlijke technologieën, zoals satellieten, onderzeese kabels, mobiele en vaste netwerken**, maar een sterk onderling verbonden ecosysteem. Om tegemoet te komen aan de groeiende vraag naar kritieke low-latencytoepassingen, zoals autonome voertuigen en operaties op afstand, moeten steeds grotere hoeveelheden gegevens[47] naadloos van het ene naar het andere domein kunnen worden gestuurd, aangezien verstoringen in één domein de prestaties en veiligheid van het hele netwerk kunnen beïnvloeden. Dit vereist in de nabije toekomst een wereldwijde aanpak, variërend van orbitale activa tot terrestrische infrastructuur, waarin alles in één verenigd, veerkrachtig en wereldwijd geoptimaliseerd systeem aan elkaar wordt gekoppeld. En daarvoor moeten wij nu de basis leggen, met volledige dekking van glasvezel- en opzichzelfstaande 5G-netwerken. De weerbaarheid en veiligheid van de **Europese connectiviteitsinfrastructuur** worden in toenemende mate bedreigd door de geopolitieke en technologische complexiteit van het huidige digitale landschap. De volledige uitvoering van de **EU-toolbox voor 5G-beveiliging** en de bevordering van **opzichzelfstaande 5G-netwerken** zijn van essentieel belang om de veiligheidsrisico's in verband met **mobiele connectiviteit** te beperken. Bovendien blijven kerninfrastructuren zoals **onderzeese datakabels** kwetsbaar voor fysieke sabotage, risico's en uitdagingen die worden aangepakt door het EU-actieplan inzake kabelbeveiliging[48]. Tegelijkertijd wordt de autonomie van de EU op het gebied van communicatie ondermijnd door de sterke afhankelijkheid van de EU van **niet-Europese satellietsystemen**, een kritieke afhankelijkheid die op pijnlijke wijze aan het licht is gekomen tijdens de oorlog in Oekraïne, toen SpaceX meerdere keren dreigde de levering van Starlink-satellietdiensten te onderbreken.

Ten slotte is het risico van digitale afhankelijkheid ook **kritiek in systeemrelevante sectoren zoals de financiële sector**. Momenteel beschikt de EU niet over een uniform betalingssysteem en, hoewel slechts zeven landen van de eurozone hun eigen nationale betalingssystemen hebben[49], **is de EU als geheel sterk afhankelijk van internationale kaartsystemen, die goed zijn voor meer dan 64 % van alle met kaarten geïnitieerde transacties in de eurozone**[50]. Bovendien zijn betalingen via mobiele apps, gedomineerd door niet-Europese technologiebedrijven (zoals Apple Pay, Google Pay en PayPal), nu goed voor bijna een op de tien retailtransacties en is op dit gebied een jaarlijkse groei in de dubbele cijfers te zien. Deze ontwikkelingen stellen de EU bloot aan geopolitieke en cyberbeveiligingsrisico's. Het wetgevingsvoorstel van de Commissie over de digitale euro, dat in juni 2023 werd vastgesteld, is een voortzetting van haar traject van interinstitutionele onderhandelingen in 2024. Het definitieve

[46] Draghi, M., *The future of European competitiveness* (De toekomst van het Europese concurrentievermogen), 2024.
[47] Statista, 2025 (Hoeveelheid gegevens/informatie die in de periode 2010-2023 is gecreëerd, vastgelegd, gekopieerd en wereldwijd geconsumeerd, met prognoses voor de periode 2024-2028).
[48] EU-actieplan inzake kabelbeveiliging (JOIN(2025) 9 final).
[49] "The digital euro: maintaining the autonomy of the monetary system", keynote speech van Philip R. Lane, 2025.
[50] Volumeaandeel van internationale kaartsystemen in het totaal aan elektronisch geïnitieerde kaartbetalingen met in het eurogebied uitgegeven kaarten en waarvan de transacties wereldwijd door acquirers zijn verwerkt voor de eerste helft van 2023. Op basis van gegevens die zijn verzameld in het kader van Verordening (EU) nr. 1409/2013 van de Europese Centrale Bank betreffende betalingsstatistieken (ECB/2013/43), zoals gewijzigd.

besluit over de uitgifte ervan ligt, zodra het wetgevingsproces is afgerond, bij de Europese Centrale Bank.

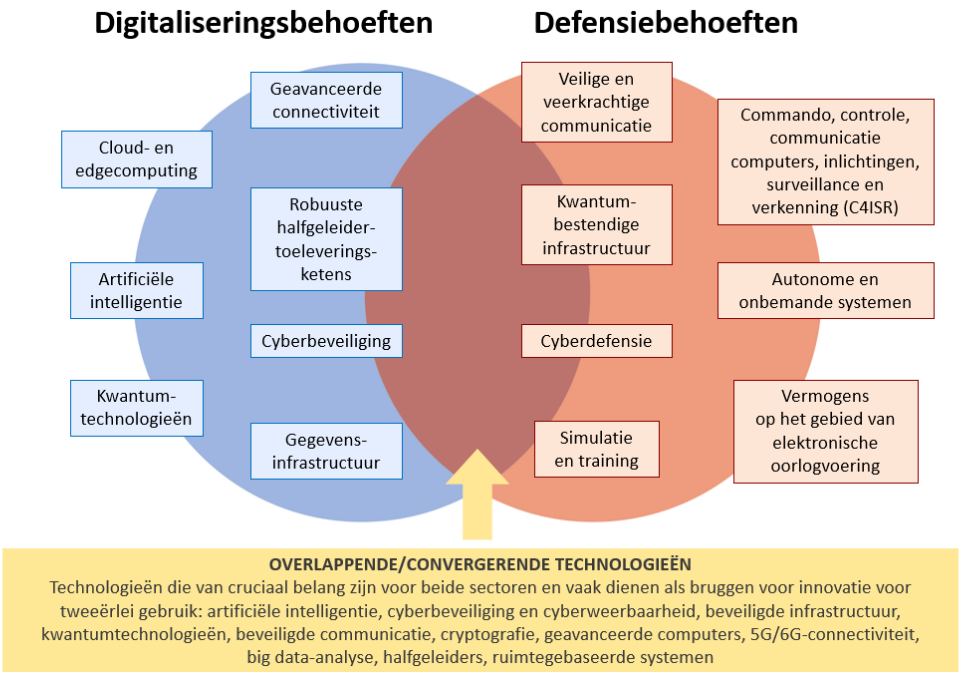
4. Digitalisering benutten voor de defensiecapaciteit van de EU

Digitale technologieën vormen een van de hoekstenen van de inspanningen van de EU om haar veiligheid, strategische autonomie en defensievermogens te versterken. Door het potentieel van de synergieën tussen AI-toepassingen voor civiele en defensiedoeleinden te benutten, kan de EU nieuwe kansen voor innovatie ontsluiten, het concurrentievermogen van Europa vergroten en haar strategische autonomie op dit kritieke gebied versterken.

Robuuste en veilige communicatienetwerken zijn essentieel voor moderne defensieoperaties. Soevereine satellietcommunicatie-infrastructuur is van cruciaal belang voor een onafhankelijke defensie en crisisrespons. De integratie van 5G- en 6G-technologieën zal de veilige, in realtime operationele mogelijkheden in alle domeinen verder verbeteren. Tegelijkertijd zijn soevereine cloudnetwerken van cruciaal belang om ervoor te zorgen dat gevoelige defensiegegevens veilig worden opgeslagen, verwerkt en beschermd, onder de jurisdictie van de EU. **AI** is een transformerende kracht in zowel civiele als militaire contexten, aangezien op AI gebaseerde systemen van cruciaal belang zijn om dreigingen sneller te detecteren, de besluitvorming te verbeteren en autonome operaties te ondersteunen.

Halfgeleiders ondersteunen bijna alle moderne defensievermogens. Aangezien mondiale toeleveringsketens kwetsbaar blijven voor geopolitieke spanningen, verbindt de Commissie zich ertoe een veilig en soeverein Europees ecosysteem voor halfgeleiders te steunen, voortbouwend op vijf nieuwe proeflijnen met een totale investering van 3,7 miljard EUR, dat nu ook voor defensietoepassingen **kan worden ingezet**.

Figuur 8: De toenemende overlapping tussen digitale en defensiebeleidsterreinen.

Kwantumtechnologieën zullen in toenemende mate de toekomst van veilige communicatie, detectie en computing bepalen. Via initiatieven zoals EuroQCS, EuroQCI en het Quantum Flagship investeert

de EU in kwantumcomputing voor complexe probleemoplossing, ultraveilige communicatie, gravimetrische sensoren en preciezere positionering, navigatie en timing — om er maar een paar te noemen die zowel defensie- als civiele toepassingen en kritieke infrastructuren dienen.

De ontwikkeling en **opschaling van start-ups en eenhoorns voor tweeërlei gebruik** zijn van essentieel belang om het strategische concurrentievermogen van Europa op lange termijn te waarborgen. Een **investeringskloof van 1,25 biljoen EUR** op defensiegebied sinds 2006 wijst echter op chronische onderinvesteringen, met name voor startende ondernemingen in de deep tech, inclusief een tekort van 4 miljard EUR voor kleine en middelgrote ondernemingen, wat de innovatie belemmert[51]. Om deze kloof te overbruggen, zijn duurzame investeringen, een betere integratie van digitale en defensiestrategieën en gerichte steun voor **technologieën voor tweeërlei gebruik** en innovatie-ecosystemen nodig. **Hardnekkige belemmeringen voor particuliere investeringen**, waaronder achterhaald uitsluitingsbeleid, beperkingen in verband met ecologische, sociale en governancenormen en een gebrek aan op defensie gerichte financiële instrumenten[52] , hebben de groei belemmerd van digitaal intensieve kleine en middelgrote ondernemingen en startende ondernemingen die defensieoplossingen of oplossingen voor tweeërlei gebruik ontwikkelen. Ongeveer 40 % van de kleine en middelgrote ondernemingen in de defensiesector ondervindt nog steeds moeilijkheden om toegang te krijgen tot financieringsbronnen, met name tijdens de groeifase[53].

Kortom, te midden van een evoluerend geopolitiek landschap en de veranderende aard van oorlogvoering zijn de inspanningen van de Commissie om digitale technologieën in het defensie-ecosysteem te integreren, en vice versa, van essentieel belang om de veiligheid, de weerbaarheid en het technologisch leiderschap van de EU te versterken. Op burgers gerichte initiatieven hebben een belangrijke basis gelegd voor het benutten van geavanceerde digitale technologieën zoals AI, kwantumcomputing en halfgeleiders ter ondersteuning van de defensievermogens. Desalniettemin blijven er belangrijke uitdagingen bestaan, waaronder de behoefte aan diepere beleidsintegratie, het aanpakken van lacunes in de digitale infrastructuur en het versnellen van innovatie door middel van gerichte investeringen in technologieën voor tweeërlei gebruik en een betere coördinatie tussen digitale en defensiestrategieën.

5. Internationale aspecten van het digitale decennium

De digitale transformatie hervormt economieën en samenlevingen in heel Europa en wereldwijd en versterkt het strategische belang van de EU bij het veiligstellen van technologisch concurrentievermogen als basis voor politieke soevereiniteit op lange termijn. Voortbouwend op de sterke punten en het interne beleid en optreden van de EU, beoogt de **internationale digitale strategie voor de Europese Unie**[54] i) het technologische concurrentievermogen van de EU te stimuleren door middel van economische en zakelijke samenwerking met betrouwbare partners, ii) een hoog niveau van veiligheid voor de EU en haar partners te bevorderen, en iii) vorm te geven aan mondiale digitale governance en normen in overeenstemming met de op waarden gebaseerde aanpak van de EU.

De Commissie is doorgegaan met de ontwikkeling van haar **netwerk van handels- en technologieraden** en **digitale partnerschappen**. De EU heeft ook haar groeiende portefeuille van

[51] Europese Commissie, Analyse van de lacunes op het gebied van defensie-investeringen en de te volgen koers, 2024.
[52] Dealroom.co en het NAVO-innovatiefonds, “Defence, Security and Resilience in Europe: The state of startups and venture capital” (Defensie, veiligheid en veerkracht in Europa: de staat van start-ups en durfkapitaal), februari 2025.
[53] Europese Commissie, “Access to equity financing for European defence SMEs” (Toegang tot aandelenfinanciering voor kleine en middelgrote ondernemingen in de Europese defensiesector), november 2023.
[54] Een internationale digitale strategie voor de Europese Unie, JOIN(2025) 140 final.

vrijhandelsovereenkomsten en digitale handelsovereenkomsten uitgebreid, die strenge digitale handelsregels bevatten en een platform bieden voor samenwerking op het gebied van digitale handelskwesties. De **Global Gateway-strategie** speelt een sleutelrol bij het bevorderen van investeringen in digitale infrastructuur, met name in veilige 5G-netwerken van betrouwbare leveranciers en veilige en veerkrachtige onderzeese kabels. Meer in het algemeen versterkt de Global Gateway-strategie **de rol van Europa als betrouwbare partner op het gebied van mondiale connectiviteit**. Daarnaast ondersteunt de Commissie inspanningen op het gebied van digitale transformatie in **uitbreidingslanden en het nabuurschap van de EU**, en neemt zij ook deel aan **multilaterale fora om vooruitgang te boeken met betrekking tot belangrijke kwesties**, zoals AI-governance (met inbegrip van het AI-proces van Hiroshima van de G7 en het Verdrag van de Raad van Europa) of de bevordering van veilige digitale overheidsinfrastructuren die aan de voorschriften inzake gegevensbescherming voldoen (met name in de G20).

Tot slot heeft de **Verklaring over digitale rechten en beginselen voor het digitale decennium**[55] een aanzienlijke impact gehad op internationale besprekingen, die als inspiratiebron heeft gediend voor verschillende internationale verklaringen[56] en heeft bijgedragen tot het eerste alomvattende kader voor mondiale digitale governance. Door haar waarden en normen wereldwijd te bevorderen, helpt de EU de toekomst van de digitale economie vorm te geven en ervoor te zorgen dat deze in overeenstemming is met haar strategische belangen en waarden.

6. Conclusie

Te midden van de toenemende geopolitieke druk, snelle technologische veranderingen en toenemende wereldwijde concurrentie **verankert het digitale decennium de vastberadenheid van de EU om vorm te geven aan een digitale toekomst** die geworteld is in technologische soevereiniteit, concurrentievermogen, innovatie, duurzaamheid en weerbaarheid.

Nu de EU halverwege het digitale decennium is, **kan 2025 het jaar zijn waarin ambities blijvende gevolgen hebben**. De keuzes die nu worden gemaakt, bepalen of Europa de verschuiving van pionier op het gebied van regelgeving naar wereldleider op het gebied van soevereine, veilige en ethische digitale technologieën voltooit. In het verslag wordt benadrukt hoe belangrijk het is om met **eenheid, vastberadenheid en aanhoudende inspanningen** te reageren.

Hoewel de EU haar strategische focus heeft aangescherpt en reële vooruitgang heeft geboekt, blijven **grote uitdagingen** het tempo en de veerkracht van haar digitale transformatie ondermijnen. **Tekorten aan vakkrachten, lacunes in de infrastructuur** — met name op het gebied van connectiviteit en fundamentele technologieën — en **groeiende bezorgdheid over veiligheid en soevereiniteit** vragen allemaal om dringende aandacht. Gefragmenteerde markten, al te complexe regelgeving, mogelijke spanningen op het gebied van energiecapaciteit en onvoldoende **maatschappelijke weerbaarheid en waarborgen** beperken ook het vermogen van de EU om innovatie op te schalen en het volledige potentieel van haar particuliere kapitaal te benutten.

De bevindingen van dit verslag benadrukken het belang van **consistenter optreden, waarbij de nadruk wordt gelegd op deze interne belemmeringen** en prioriteit wordt gegeven aan de versnelling van innovatiecycli, de opschaling van strategische technologieën in de hele eengemaakte markt en investeringen in de soevereiniteit en veiligheid van het digitale ecosysteem ervan. In dit verband vormen de door de lidstaten goedgekeurde nationale stappenplannen een cruciaal keerpunt. Hun

[55] Europese Verklaring over digitale rechten en beginselen voor het digitale decennium (2023/C 23/01).
[56] De verklaring van de OESO over een betrouwbare, duurzame en inclusieve digitale toekomst, en besprekingen over een mondiaal digitaal pact van de Verenigde Naties.

succes hangt niet alleen af van ambitie, maar ook van een samenhangende uitvoering en afstemming op lange termijn op alle bestuursniveaus. Dit betekent ook dat **ten volle gebruik moet worden gemaakt van de faciliterende instrumenten** — van de EDIC's en de toekomstige wetgevingshandeling inzake AI- en cloudontwikkeling, de EU-portemonnee, de AVG, de digitaledienstenverordening, de digitalemarktenverordening en de AI-verordening tot het komende voorstel voor de "28e regeling" — en dat **investeringen beter moeten worden afgestemd op de daadwerkelijke behoeften**.

Er staat veel op het spel. Zonder doortastend en verder gecoördineerd optreden **dreigt de EU aanzienlijke kansen op vooruitgang mis te lopen**. Volgens het onderzoek van de Onderzoeksdienst van het Europees Parlement zou een ambitieus, gecoördineerd beleid het bbp van de EU met 1,84 % kunnen doen toenemen ten opzichte van het basisscenario, op basis van een hogere productiviteit, efficiëntere overheidsdiensten en een bloeiend innovatie-ecosysteem[57]. Door haar collectieve sterke punten in strategisch voordeel om te zetten en gecoördineerd optreden in de loop van de tijd te ondersteunen, slaagt Europa er niet alleen in de doelstellingen van het digitale decennium te verwezenlijken, maar ook het voortouw te nemen bij het vormgeven van een digitale toekomst die gebaseerd is op weerbaarheid, vertrouwen en gedeelde welvaart.

Het verwezenlijken van deze visie vereist een sterke collectieve verantwoordelijkheid van alle lidstaten en samenwerking met alle betrokken partijen, waaronder steden en lokale en regionale groepen, om digitaal beleid tot stand te brengen dat een tastbare impact heeft op burgers, bedrijven en overheidsdiensten.

Gezien de bewijsstukken die in dit verslag worden gepresenteerd, zal de Commissie haar besprekingen met de lidstaten, het Europees Parlement en belanghebbenden voortzetten over de wijze waarop samen vooruitgang kan worden geboekt, waarbij het governancemechanisme van het digitale decennium, met name de raad voor het digitale decennium, wordt benut. Het verslag zal ook als input dienen voor de samenwerking met belanghebbenden en partners buiten de EU.

Zoals uiteengezet in het DDPP, **zal de Commissie de uitvoering van deze aanbevelingen monitoren en beoordelen en verslag uitbrengen over de vooruitgang die is geboekt in het verslag over de staat van het digitale decennium 2026.** De Commissie zal ook beginnen met de voorbereiding van de herziening van het DDPP, die gepland staat voor juni 2026. Dit zal gelegenheid bieden voor een strategische reflectie over het kader, de doelstellingen en de governance van het digitale decennium, om beter te anticiperen op de veranderende geopolitieke, technologische en maatschappelijke realiteit.

[57] Onderzoeksdienst van het Europees Parlement, "Benefit of an EU strategic innovation agenda, Cost of Non-Europe", 2025.